

Kameel in het park van Versailles, 1956.

Kasteel Ruurlo passend decor voor kunst Carel Willink

Magisch verbond in realistisch kader

Al op jonge leeftijd raakte kunstverzamelaar Hans Melchers in de ban van Kasteel Ruurlo. Dus toen het te koop stond, nam hij zijn kans waar. Het grondig gerestaureerde complex is nu een particulier museum waar de magisch realistische kunst van Carel Willink (1900-1983) helemaal tot haar recht komt.

Tekst Veronique Helmink

Foto Michael van Oosten

Zelfportret Carel Willink, 1934, foto Museum MORE

Kasteel Ruurlo speelde een prominente rol in de populaire tv-serie *De Zevensprong* uit de jaren tachtig van de vorige eeuw, naar het gelijknamige kinderboek van Tonke Dragt. Het verhaal over meester Frans van der Steg (wiens haar alsmaar groener wordt) die het jongetje Geert-Jan uit de handen van de griezelige Graaf Grisenstijn probeert te redden, spreekt nog altijd tot de verbeelding. Net als het kasteel, dat anno 2017 klaar staat voor een nieuwe glansrol.

Modern Realisme

Kasteel Ruurlo wordt in 1326 voor het eerst in de archieven genoemd. De adellijke familie Van Heeckeren bewoonde het robuuste huis vanaf de vijftiende eeuw maar liefst vijf eeuwen lang. Toen Hans het kasteel vier jaar geleden in handen kreeg was er weinig over van de glorieuze staat waarin het ooit moet hebben verkeerd. Het decennialange gebruik als gemeentehuis van Ruurlo, van de jaren tachtig tot 2005, had duidelijke sporen nagelaten. Het pand was in deplorabele staat. Weliswaar waterdicht, maar daar was ook alles mee gezegd. Hans en zijn vrouw Monique besloten het kasteel grootscheeps te

restaureren en 'museum-fähig' te maken. Daarmee werd het de tweede locatie van Museum MORE. Eerder al opende Hans Melchers in het Gelderse Gorssel Museum MORE, het grootste Nederlandse museum voor Modern Realisme.

Vakmanschap

De restauratie is uitgevoerd met traditioneel, op moderne leest geschoeid vakmanschap. Want het mocht van het echtpaar Melchers geen ingedutte boel worden. Zo werden de wanden op de klassieke manier bespannen, maar plaatst de gekozen kleurrijke stof de ruimte in de huidige tijd. Ook geeft de moderne spiltrap, die de eeuwenoude verdiepingen gracieus aaneen rijgt, het interieur een verrassende twist. Opzienbarend is het nieuwe

Willinks werken roepen een raadselachtige sfeer op

Statue bij lustslot, 1935. Willinks fascinatie voor het boek 'Der Untergang des Abendlandes' van de cultuurfilosoof Oswald Spengler beïnvloedde zijn werk. Architectuur en standbeelden werden vervuild, beschadigd en bemoest afgebeeld. Wolkenluchten werden in de jaren dertig steeds dreigender. Foto Museum MORE.

Stoffen en draperieën

Samen met couturier Ronald Kolk was **Dirk van Beek** van Oostendorp Interieur- en Meubelstoffering verantwoordelijk voor de aankleding van de zalen. 'Het was fantastisch om met Ronald samen te werken! Hij had ongekend veel verstand van stoffen en veel gevoel voor kleur. Het was een uitdaging om het kasteel en Carel Willink samen te voegen. Willink schilderde op de klassieke manier, zoals oude meesters dat deden. Die kwaliteit moesten de wandbespanningen, stofferingen en draperieën ook krijgen.'

Vernuftig gesneden vloeren

Wilbert Tomesen van Tomesen Parket & Design kopieerde de bestaande motieven in de stukwerkplafonds en wanden voor het ontwerp van de houten vloeren. 'We gebruikten alleen houtsoorten die eeuwen geleden ook gebruikt zouden zijn. Door het hout te kleuren en technisch op een bepaalde manier te snijden kreeg iedere vloer een bijzonder patroon, dat goed past bij de zaal.'

De moderne spiltrap rijgt de eeuwenoude verdiepingen gracieus aaneen

Foto Michael van Oosten

parket: in alle kamers komen de decoratieve lijnen en rozetten van stucplafonds of muurschilderingen terug in de houten vloer. De verwijzing naar het heden is eveneens, zij het subtiel, goed te zien in een kleine stijlkamer. In een stucijst aan het plafond lezen we het jaartal 1717 en als we naar beneden kijken het jaartal 2017. De parketteur reikt hiermee zijn oud-collega van

drie eeuwen geleden respectvol de hand. Een mooi eerbetoon aan het ambachtschap van weleer.

Reversibel

Maar niet alleen de binnenzijde kent een succesvolle kruisbestuiving tussen oud en nieuw. Buiten kreeg het kasteel een

Omvangrijke installaties

Restauratiearchitect **Cor Bouwstra** tekende samen met aannemersbedrijf Nico de Bont voor de restauratie en de inpassing van de nieuwe museale functie van het middeleeuwse kasteel. Dit zorgde voor flinke uitdagingen en resulteerde onder meer in een glazen aanbouw die als entree fungeert en een centrale trappartij om de routing door het museum vlekkeloos te laten verlopen. Trots is Cor Bouwstra op de inpassing van de omvangrijke technische installaties. 'Doordat de monumentendiensten constructief meewerkten konden we dit nagenoeg onzichtbaar realiseren.'

nieuwe toegangsbrug – van glas! De opzienbarende brug heeft een overspanning van tweeëndertig meter en leidt naar een nieuwe aanbouw die eveneens volledig van glas is. Hiermee is de entree vergroot en reversibel. In de toekomst kan de aanpassing zonder schade en op eenvoudige wijze worden teruggedraaid.

Imaginair realisme

Hans en Monique Melchers creëerden in het kasteel een passend decor voor hun uitgebreide collectie schilderijen van Carel Willink.

Want het werk van een groot kunstenaar verdient een monumentaal huis, is hun overtuiging. Het kasteel herbergt bijna vijftig van de belangrijkste werken uit het oeuvre van Willink. De collectie is nog altijd groeiende. Hans liet twee van zijn favoriete

Het mocht absoluut geen ingedutte boel worden

De glazen toegangsbrug is een ontwerp van Hans van Heeswijk architecten. Dankzij een gecombineerde staal- en glasconstructie kon de brug slank worden uitgevoerd en is de verschijningsvorm heel elegant. Op het glas zijn wuivende rietstengels geëtst voor een mooie overgang naar het riet, dat binnenkort weer langs de waterkant zal staan.

Portret van Mathilde, 1975. Op een marmeren vloer staat Mathilde Willink met de zilverkleurige Luipaardmantel van Fong Leng aan. Achter haar een groot open raam waardoor je op Amsterdam uitkijkt. Op de eerste etage van het museum zijn vijf creaties van modeontwerpster Fong Leng tentoongesteld. Foto Museum MORE.

schilderijen (*Zebra's in rood rotslandschap* en *Landschap met zeven beelden*) eveneens overbrengen naar Kasteel Ruurlo - voorheen sierden die zijn woon- en werkkamer. De opstelling toont de ontwikkeling van een zoekende kunstenaar die onder meer experimenteert met kubisme tot een schilder van een technisch perfect oeuvre. Willinks werk oogt realistisch, maar de kijker beseft al snel dat zijn voorstellingen dat geenszins zijn. Tegelijkertijd roepen ze een raadselachtige sfeer op. Vanwege die vervreemdende werking wordt de neorealistische kunstenaar ook

wel bestempeld als magisch realistisch. Zelf hield Willink niet van deze benaming. Hij sprak liever van imaginair realisme, een vanuit de verbeelding geschilderde werkelijkheid.

Eén voor Hans Melchers zeer persoonlijk werk ontbreekt: het portret dat Willink ooit van Melchers vader maakte. Helaas is dit schilderij in de oorlog verloren gegaan. ■

Meer informatie www.museummore-kasteelruurlo.nl